

REFERAT Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026 d. 23-04-2026

Mødedato Torsdag d. 23. april 2026 kl. 18:00

Mødested Regionsgården, Hillerød

Mødedeltagere Line Ervolder, Bruno Jerup, Kenneth Nielsen, Sine Reffstrup, Laila Kildesgaard, Christian Wedell-Neergaard, Anja Rosengreen, Julie Jacobsen, Anders Koefoed, Sofie Holm, Helena Hedegaard Udsen, Willum Christensen, Sadek Al-Amood

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af formand og næstformand for det forberedende udvalg for regional udvikling.....	6
Godkendelse af mødeplan for 2026 for det forberedende udvalg for regional udvikling.....	10
Orientering om den regionale kollektive trafik.....	14
Drøftelse af principper for udarbejdedes af besparelseskatalog.....	21
Orientering om Tids- og Procesplan for etablering af nyt institutionslandskab og epv.....	28
Proces for borgerinddragelse af unge og voksne – det gode institutionsmiljø.....	35
Orientering vedrørende budgetproces ift. budgetaftale 2027.....	40
Aktuelle sager.....	45
Næste møde.....	48
Godkendelse af deltagelse ved møde i Forberedende udvalg for Regional udvikling 23. april 2026..	51

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2026-03111

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03111

Dok ID: 12770798

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Fraværende

Julie Jacobsen

(0)

Bilag

.

Punkt 2: Godkendelse af formand og næstformand for det forberedende udvalg for regional udvikling

EMN-2026-03145

Bilag

Udkast til kommissorium for forberedende udvalg for regional udvikling i overgangsåret 2026

2 (Åben) Godkendelse af formand og næstformand for det forberedende udvalg for regional udvikling

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03145

Dok ID: 12775344

Resumé

Det forberedende regionsråd godkendte den 3. februar 2026 kommissoriet for det forberedende udvalg for regional udvikling i 2026. Udvalget skal i forbindelse med deres konstituerende møde vælge et formandskab for udvalget for 2026.

Indstilling

Administrationen indstiller til det forberedende udvalg for regional udvikling:

1. at godkende Line Ervolder (C) som udvalgets formand
2. at godkende Bruno Jerup (Ø) som udvalgets næstformand

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark.

Sagsfremstilling

Det forberedende udvalg for regional udvikling skal selv udpege udvalgets formand og næstformand.

Med konstitueringsaftalen for Region Østdanmark 2026-2030 fremgår det, at formandsposten i det kommende stående udvalg for regional udvikling besættes af Det Konservative Folkeparti og næstformandsposten af Enhedslisten. *Vedhæftet.*

Det Konservative Folkeparti har udpeget Line Ervolder (C) som formand og Enhedslisten har udpeget Bruno Jerup (Ø) som næstformand for udvalget for regional udvikling, når det nedsættes fra 2027.

Der lægges op til, at det forberedende udvalg for regional udvikling vælger samme formandskab for 2026.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

1. Udkast til kommissorium for forberedende udvalg for regional udvikling i overgangsåret 2026
(DokID: 12775404 - EMN-2026-03145)

Punkt 3: Godkendelse af mødeplan for 2026 for det forberedende udvalg for regional udvikling

EMN-2026-03145

3 (Åben) Godkendelse af mødeplan for 2026 for det forberedende udvalg for regional udvikling

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03145

Dok ID: 12775417

Resumé

Det forberedende regionsråd godkendte den 3. februar 2026 kommissoriet for det forberedende udvalg for regional udvikling i 2026. Udvalget skal i forbindelse med deres konstituerende møde godkende en mødeplan for 2026.

Indstilling

Administrationen indstiller til det forberedende udvalg for regional udvikling:

1. at godkende forelagte mødeplan for 2026.
2. at beslutte hvor møderne skal afholdes

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den 3. februar 2026 kommissoriet for det forberedende udvalg for regional udvikling.

Ifølge kommissoriet vedtager udvalget selv sin mødeplan. Det er dog hensigtsmæssigt, at udvalgets mødeplan tager hensyn til regionsrådets øvrige mødeplanlægning, hvorfor administrationen har forsøgt at udarbejde en mødeplan inden for de allerede fastlagte politiske møder for både Region Østdanmark, Region Hovedstaden og Region Sjælland.

Det foreslås, at det forberedende udvalg for regional udvikling holder udvalgsmøder på følgende dage:

- Andet møde: Den 8. maj kl. 12.00-14.00
- Tredje møde: Den 1. juni kl. 13.00-15.00
- Fjerde møde: Den 6. august kl. 12.00-14.00
- Femte møde: Den 29. oktober kl. 12.00-14.00
- Sjette møde: Den 2. december kl. 12.00-14.00

Udvalget beslutter selv, hvor møderne skal afholdes. Administrationen anbefaler at første og sjette møde afholdes i Hillerød og at anden til femte mødet afholdes i Sorø.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget besluttede, at mødet den 8. maj flyttes til kl. 15-18. Herudover beder udvalget administrationen at undersøge om tidspunkter for de øvrige møder kan rykkes til senere på dagen-gerne om eftermiddagen (kl. 15-18).

Møderne afholdes fysisk, som beskrevet i sagen.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

.

Punkt 4: Orientering om den regionale kollektive trafik

EMN-2026-02621

Bilag

Bilag 1. Den regional kollektive trafik

Bilag 2. Kollektiv trafikplan 2025 for Region Sjælland

Bilag 3. Den Regionale Udviklingsstrategi Region Hovedstaden 2024 – Mobilitet

Bilag 4. Sjælland baner vejen frem 2024 - Region Sjælland

Bilag 5 VIP projekter for styrket mobilitet i et hovedstadsområde i udvikling 2025

4 (Åben) Orientering om den regionale kollektive trafik

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-02621

Dok ID: 12806564

Resumé

Fusionen af Region Hovedstaden og Region Sjælland medfører, at Region Østjylland bliver landets næststørste trafikbestiller efter staten. Kollektiv trafik udgør en betydelig andel af det samlede budget til regional udvikling i Region Østjylland.

Sagen giver indblik i det regionale ansvar indenfor kollektiv trafik, herunder proces for afgivelse af den kommende trafikbestilling for Region Øst for 2027 og kommende udbud af udvalgte buslinjer. Endelig beskrives udgifter forbundet med den kollektive trafik i Region Øst samt beskrivelse af driftsomfang og betjening i forskellige dele af Region Øst geografien.

Administrationen vil på mødet rammesætte sagen med et oplæg.

Indstilling

Administrationen indstiller at udvalget tager orientering om den regionale kollektive trafik i Region Østjylland til efterretning.

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østjylland.

Sagsfremstilling

Indledning

Region Østjylland vil fra 1. januar 2027 have ansvar for at fastsætte serviceniveauet og finansiere kollektiv trafik af regional karakter. Ansvarer er forankret i lov om trafikselskaber. I dag har Region Sjælland og Region Hovedstaden tilsammen ansvaret for drift af 9 lokalbaner og 48 buslinjer. Derudover har Region Hovedstaden en ejerandel i Hovedstadens Letbane på 43 %.

Det er et regionalt ansvar løbende at udvikle den kollektive trafik samt at tilpasse, vedligeholde, optimere og prioritere driften. De regionale beslutninger udføres efterfølgende af selskaberne Movia, Lokaltog og Hovedstadens Letbane, hvortil regionen betaler årlige tilskud til drift og anlæg.

Trafikselskabet Movia står for koordinering og planlægning af den kollektive trafik, herunder også køreplanlægning og udbud, og har den tætte dialog med passagerer og busoperatører.

Trafikselskabet Movia dækker Region Østjyllands geografiske område bortset fra Bornholm, hvor Bornholms Regionskommune varetager disse opgaver.

Efter en årlig trafikbestilling fra regioner og kommuner udbyder trafikselskabet den offentlige bus og lokalbanetrafik, som drives af private busoperatører og af Lokaltog A/S.

Trafikselskabet Movia har en politisk bestyrelse, hvori Region Østjylland vil have 2 repræsentanter. Udover den kommende Region Øst er kommunerne i Østjylland ejere af Movia.

Regionerne har ansvaret for lokalbanebetjeningen og den regionale busbetjening, som understøtter rejser på tværs af kommunegrænser og skal bl.a. sikre borgernes mulighed for at kunne komme på arbejde, på hospitalet eller til ungdomsuddannelse. Den regionale trafik er karakteriseret ved

hurtige, direkte forbindelser mellem knudepunkter, der understøtter de store rejsestrømme med mange passagerer. Kommunerne har ansvaret for den lokale busbetjening, der sikrer en lokal dækning, mens statens opgave er at sikre mobiliteten imellem landsdelene.

En uddybende beskrivelse af bl.a. buslinjer, lokalbaner og økonomi fremgår af bilag 1, som er *vedlagt*.

Økonomi

Region Østdanmark afholder fra 1. januar 2027 udgifterne til regionale busser, lokalbaner og Hovedstadens Letbane. Budgettet til kollektiv trafik indeholder en række låste poster i form af afdrag på lån, lovbestemte bidrag til Movias fællesudgifter og afholdelse af tjenestemandspensioner. Det gør alt andet lige budgettet følsomt overfor selv mindre udsving i indtægter og udgifter.

Fastlæggelse af ønsket driftsomfang og dermed størrelsen på det samlede årlige tilskud til Movia, som dækker driftstilskud til busser og lokaltog og en fast andel af Movias fællesudgifter, fastsættes i den årlige trafikbestilling, som afgives af regionsrådet i oktober.

Busøkonomi

Det årlige driftstilskud til busserne udgør ca. 290 mio. kr. De regionale busser betjener årligt ca. 34 mio. passagerer.

Driftstilskuddet til busser og tog udgøres af forskellen mellem udgifter og billetindtægter. Billetindtægterne dækker i gennemsnit ca. 50 % af udgifterne til de regionale buslinjer, men svinger meget fra linje til linje. Økonomiske nøgletal for de enkelte bus- og lokaltogslinjer fremgår af ligeledes af bilag 1.

Som følge af den lovbestemte finansieringsmodel betaler Region Østdanmark en fast andel af Movias fællesudgifter. Dette dækker over administrative fællesopgaver som fx planlægning, markedsføring og billetkontrol.

Letbaneøkonomi

Region Østdanmark overtager ejerskab af Hovedstadens Letbane sammen med 11 kommuner. Regionens ejerandel udgør 43 %. Betaling for Hovedstadens Letbane er struktureret efter et langsigtet budget, hvor ejerne betaler et fast årligt beløb til at dække anlægsomkostninger og drift med et mål om, at gælden er tilbagebetalt i 2072. Regionens årlige afdrag udgør 141 mio. kr. Letbanen forventes at have 13 mio. passagerer i 2030.

Lokalbaneøkonomi

Region Østdanmark finansierer både togdriften, togene og den jernbaneinfrastruktur, som togene kører på. En betydelig del af regionens blok- og investeringstilskud fra staten er afhængig af, at regionen vedligeholder og driver et fastlagt minimumsdriftsomfang på lokalbanerne. Det årlige driftstilskud til lokalbanerne udgør ca. 320 mio. kr. Lokalbanerne betjener årligt ca. 10 mio. passagerer.

Som en del af vedligeholdelsen står skinnerne på lokalbanerne overfor en større udskiftning. Der er allerede gennemført investeringer for ca. 2,5 mia. kr. vedrørende renoveringer af bl.a. Østbanen og indkøb af 24 batteritog, der indsættes på Østbanen, Odsherredsbanen og Tølløsebanen samt tilhørende ladeinfrastruktur på Østbanen.

Derudover skal der over de kommende 10 år træffes beslutning om anlægsinvesteringer for ca. 4 mia. kr. Det omhandler bl.a. sporfornyelser på Gribskov- og Hornbækbanen, etablering af vendespor på Favrholm Station og indkøb af batteritog med følgeinvesteringer til Nærumbanen, renovering af Tølløsebanen senest i 2032 samt løbende fornyelsesarbejder.

Serviceniveau

Der er regionale forskelle i hvilket omfang regionens borgere er dækket af den kollektive trafik. I Hovedstadsområdet (indenfor S-togsnettet) er koncentrationen af borgere, virksomheder og uddannelser, og dermed passagergrundlaget, markant højere end på resten af Sjælland og øerne. Serviceniveauet i den kollektive trafik i Hovedstadsområdet er tilsvarende højere end i resten af regionen.

I Hovedstadsområdet udgøres det regionale hovednet primært af S-busser, der i myldretiden har 5-15 minutters drift og 10-30 minutters drift udenfor myldretiden. De 7 S-buslinjer transporterer årligt ca. 22 mio. passagerer. Flere steder suppleres S-busserne af E-busser i myldretiden. E-busserne giver pendlerne en særlig direkte forbindelse i de større trafikkorridorer med få stop.

Udenfor hovedstadsområdet er R-nettet (lokalbaner og R-busser) rygraden i den regionale kollektive trafik. R-nettet har halvtimes drift i dagtimerne og timesdrift i øvrige tidsrum. De 9 lokalbaner og 18 R-buslinjer transporterer årligt ca. 16 mio. passagerer.

Udenfor S- og R-nettet varetager regionen også en række øvrige buslinjer, der binder by og land sammen i områder, hvor passagergrundlaget ikke er til halvtimesdrift. Typisk kører bussen en gang i timen eller hver anden time.

Om natten er den kollektive trafik begrænset, men på weekendnætter har flere af de regionale bus- og toglinjer natdrift. Natbetjeningen har undergået større omlægninger og udvidelser de seneste år, som følge af de to regioners trafikbestillinger. I stedet for dedikerede natbuslinjer er en del af driften lagt over på de bus- og toglinjer, som passagererne kender fra dagtimerne.

Proces for udbud og trafikbestilling

Udvalget vil løbende skulle behandle sager om den regionale kollektive trafik. De primære politiske handlingsmuligheder vil være i forbindelse med afgivelse af trafikbestilling til Movia og genudbud af kontrakter.

Trafikbestillingen er regionens årlige bestilling til Movia af, hvor og hvor meget regional kollektiv trafik, der skal køre i regionen det efterfølgende år. Hvis regionen fx ønsker at udvide driften på en busrute, meddeles dette til Movia gennem trafikbestillingen. Trafikbestillingen foretages hvert år i oktober, uanset om regionen ændrer i serviceniveauet eller ej. Trafikbestillingen stadfæster således evt. tilpasninger, der kan være vedtaget politisk tidligere – fx ifm. de årlige budgetforhandlinger.

De regionale buslinjer udbydes typisk på kontrakter af op til 14 års varighed. Buslinjerne udbydes ofte uafhængigt af hinanden, men mindre linjer er typisk lagt sammen i samme kontrakt af hensyn til i udbud at skabe en større volumen på kontrakten. Buslinjerne er udbudt på forskellige tidspunkter og skal derfor løbende genudbydes. Regionen fastsætter rammerne for genudbud – bl.a. om driften skal tilpasses og om buslinjerne skal udbydes på el. Movia står herefter for gennemførslen af udbuddet.

Flere af de regionale buslinjer har snarligt kontraktudløb og skal genudbydes. De nye kontrakter medfører økonomiske bindinger for regionen i op til 14 år og har derfor stor indflydelse på den kommende økonomi i Region Østdanmark.

For lokalbanerne i Region Østdanmark er driften ikke udbudt, men reguleret af en forhandlet kontrakt mellem Movia og Lokaltog A/S. Kontrakten udløber ved udgangen af 2036.

Ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark

Regeringen nedsatte i maj 2023 et ekspertudvalg, der skulle komme med anbefalinger til tiltag, der kunne udvikle og gøre den kollektive trafik mere attraktiv. Ekspertudvalget skulle bl.a. komme med anbefalinger til organisering og takststrukturer.

Ekspertudvalget afleverede deres endelige anbefalinger den 26. juni 2025.

Ekspertudvalget kom med sit bud på fordele og ulemper ved en række modeller, som både indeholdt større eller intet ansvar hos regionerne end i dag. Udvalget undlod at komme med direkte anbefalinger til den fremtidige organisering af den kollektive trafik. Det er fortsat usikkert, hvordan Ekspertudvalgets anbefalinger bliver anvendt i de videre politiske drøftelser.

Til yderligere orientering om den kollektive trafik er der vedlagt fire dokumenter fra henholdsvis Region Hovedstaden og Region Sjælland: *Kollektiv trafikplan 2025 for Region Sjælland* (Bilag 2), *Den Regionale Udviklingsstrategi Region Hovedstaden 2024 – Mobilitet* (Bilag 3) *Sjælland baner vejen frem 2024 - Region Sjælland* (Bilag 4) samt *VIP-projekter for styrket mobilitet i et hovedstadsområde i udvikling 2025 - Region Hovedstaden* (Bilag 5).

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Bilag

1. Bilag 1. Den regional kollektive trafik (DokID: 12820509 - EMN-2026-02621)
2. Bilag 2. Kollektiv trafikplan 2025 for Region Sjælland (DokID: 12809774 - EMN-2026-02621)
3. Bilag 3. Den Regionale Udviklingsstrategi Region Hovedstaden 2024 – Mobilitet (DokID: 12809775 - EMN-2026-02621)
4. Bilag 4. Sjælland baner vejen frem 2024 - Region Sjælland (DokID: 12809776 - EMN-2026-02621)
5. Bilag 5 VIP projekter for styrket mobilitet i et hovedstadsområde i udvikling 2025 (DokID: 12809778 - EMN-2026-02621)

Punkt 5: Drøftelse af principper for udarbejdelse af besparelseskatalog

EMN-2026-02620

Bilag

Alvorlige konsekvenser af nedskæringer i den regionale kollektive trafik i Østdanmark (003)

Tids og procesplan for besparelseskatalog

5 (Åben) Drøftelse af principper for udarbejdedes af besparelseskatalog

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-02620

Dok ID: 12744025

Resumé

De fremtidige økonomiske rammer for kollektiv trafik i Region Østdanmark er udfordret som følge af de økonomiske konsekvenser af sundhedsstrukturen. De økonomiske rammer forventes først at være endeligt afklarede efter, at regionerne har indgået en økonomiaftale for 2027 med regeringen.

Det er derfor nødvendigt at forberede et katalog med mulige besparelser i tilfælde af, at tilskudsmodellen ikke tilrettes, og en besparelse på op mod 100 mio. kr. i den kollektive trafik risikerer at skulle effektueres. Udvalget skal drøfte retning og mulige principper for et besparelseskatalog.

Indstilling

Administrationen indstiller, at principper og retning for besparelseskataloget drøftes.

Sagen afgøres af det forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark

Sagsfremstilling

Indledning

Region Østdanmark står over for mulige besparelser på op til 148 mio. kr. i alt på Regional udvikling og dermed måske op mod 100 mio. kr. i den kollektive trafik, da kollektive trafik udgør over 3/4 af det samlede budget i Regional Udvikling. De mulige besparelser i Regional udvikling er en utilsigtet konsekvens af sundhedsreformen samt ændringer i den model, der fordeler det samlede bloktilskud mellem regionerne.

Regionsrådet i både Region Hovedstaden og Region Sjælland samt det forberedende regionsråd for Region Østdanmark er den 13. marts 2026 orienteret om baggrunden og konsekvenser ved de mulige besparelser på den kollektive trafik i den størrelse. Det udsendte faktaark om besparelserne er *vedlagt*.

Der arbejdes politisk på, at få staten til at rette op på de utilsigtede konsekvenser for det regionale udviklingsområde, herunder for den kollektive trafik, i regionernes økonomiaftale for 2027 med regeringen.

En endelig afklaring af de økonomiske rammer og behovet for besparelser forventes først at foreligge inden budgetforhandlingerne i 2026. Tidspunktet for afholdelsen af forhandlingerne om økonomiaftalen for 2027 er dog afhængigt af processen for regeringsdannelsen.

Behovet for mulige besparelser giver anledning til at drøfte principperne for disse besparelser samt at forberede et katalog med konkrete forslag til besparelser i den kollektive trafik.

I tilfælde af, at tilskudsmodellen ikke tilrettes i de kommende økonomiforhandlinger, vil besparelsen på op mod 100 mio. kr. i den kollektive trafik derfor skulle effektueres.

Movia er derfor bedt om at opstarte udarbejdelsen af et besparelseskatalog. Udvalgets drøftelse vil sætte yderligere retning for første udkast til et besparelseskatalog.

Udvalget vil på næstkommende møde den 8. maj 2026 få forelagt det første udkast til besparelseskatalog. Besparelseskataloget vil herefter blive behandlet på de efterfølgende udvalgsmøder og indgå i budgetforhandlingerne.

Den endelige fastsættelse af serviceniveau sker med trafikbestillingen for 2027 i efteråret 2026.

Rammen for besparelser

Størstedelen af regionernes trafikbudget er bundet til faste udgifter til lokalbaner, letbane og udgifter til Movias fællesudgifter samt afholdelse af tjenestemandspension. Det forventes derfor, at størstedelen af besparelsen skal ske på busdriften.

Det forberedende regionsråd har derudover i konstitueringen aftalt følgende: *"Vi er enige om at stå vagt om vores lokalbaner. Vi ønsker at bevare alle vores eksisterende lokalbaner og renovere dem"*. Der ses på den baggrund bort fra lukning af lokalbaner. I besparelseskataloget kan der derimod ses på tiltag, der kan give en bedre økonomi på baneområdet.

Endelig vil fremtidige investeringer på baneområdet belaste den samlede økonomi yderligere - ud over det, der skal spares. Indenfor de kommende 10 år skal der træffes beslutning om anlægsinvesteringer på omkring 4 mia. kr., hvor hovedparten er for at opretholde den eksisterende banedrift. Derfor kan der for nuværende med fordel tænkes i anlægsstop f.s.v.a. ideer til nye fremtidige investeringer, der skal generere et nyt højere serviceniveau på banerne.

Fordeling og effektuering af besparelser

Besparelseskataloget tager udgangspunkt i, at fordelingen af besparelserne mellem de to regioner afklares ved politiske drøftelser i juni. Kataloget vil derfor indeholde besparelser på op til 60 mio. kr. i hver region, så der er rum til politiske prioriteringer på linjeniveau samt plads til at forhandle mulige fordelinger af en eventuel besparelse på op mod 100 mio. kr.

Besparelserne vil ske med trafikbestillingen for 2027, hvilket betyder, at flere af besparelserne kun vil være med halvårseffekt i 2027, da trafikbestillingen først slår igennem ved køreplansskiftet sommeren 2027. Kontraktbindinger og bodsbetalinger, samt kommende udbud kan betyde, at mange besparelser ikke vil kunne effektueres med fuldt effekt med det samme. Det endelige besparelseskatalog vil så vidt mulig redegøre for tidshorisonten for de enkelte besparelser.

Principper for besparelseskataloget

Ved så store besparelser er der behov for at drøfte, hvilke principper det regionale kollektive net skal tage udgangspunkt i.

Der har ved tidligere besparelser været fokus på at sikre tilstedeværelse i hele regionen, så borgerne overalt kan komme på arbejde, til hospitaler og ikke mindst til uddannelse.

Samtidig skal den regionale kollektive trafik også understøtte de store rejsestrømme, med fokus på det regionale hovednet, bestående af lokalbaner, R-net og S-busser.

Administrationen foreslår at besparelserne så vidt muligt tager højde for følgende principper:

- Fastholdelse af et stærkt kollektivt regionalt hovednet i hele Region Østdanmark.
- Understøtte regionale rejser, herunder sikre adgang til uddannelse og hospitaler
- Undgå betjening af lokal kommunal karakter
- Sikre sund linjeøkonomi, så tilskuddet pr. passager minimeres.

Udvalget skal derudover drøfte, hvilke besparelsestiltag der skal belyses nærmere i besparelseskataloget, inden for bus, bane og effektiviseringer.

Besparelser på busserne

Besparelsesforslagene på busserne kan fokuseres mod:

- *Strækninger med alternative rejsemuligheder*
Besparelser kan findes der, hvor der er andre rejsealternativer. Det kan fx være i korridorer, hvor der er parallelkørsel med andre linjer, der kører med samme formål, eller hvor passagerer kan nå samme rejsemål med et ekstra skift eller mindre omvejskørsel. Linjerne i de store rejsestrømme har dog altid en høj selvfinansierungsgrad, og servicerer millioner af passagerer. Besparelserne vil skabe dårligere mobilitet i de store trafikkorridorer og medføre mere biltrafik og øget trængsel – særligt i myldretiden.
- *Selvfinansierungsgrad*
Besparelser kan findes på linjer med lav selvfinansierungsgrad. Her kan særligt de tyndtbefolkede områder blive ramt, hvor nogle borgere vil miste deres adgang til kollektiv transport samt forbindelse til uddannelse, arbejde og offentlige tilbud.
- *Linjer med lokal kommunal karakter.*
I det regionale net findes der i dag buslinjer, hvor betjeningen har en grad af lokal kommunal karakter, og derfor kunne være en kommunal opgave. Det gælder både for linjer med høj- og lav selvfinansierungsgrad. Hvis kommunerne ikke har mulighed for at gå ind og dække driften, vil det betyde, at borgere vil miste deres kollektive trafik tilbud.
- *Nedsættelse af frekvens og stopmønster*
Besparelser kan også findes ved at skære drastisk på frekvensen. Det kan fx ske ved at gå fra halvtimesdrift til timesdrift i R-nettet, kun at køre myldretidskørsel på de større linjer, eller kun at stoppe ved de helt store knudepunkter. Det vil betyde en markant forringelse af serviceniveauet for den regionale kollektive trafik. Besparelser på frekvens og stopmønstre vil være relativt små set i forhold til egentlig nedlæggelser af linjer.

Besparelser på banerne

Besparelser på baneområdet kan blandt andet findes inden for følgende tiltag:

- *Tilbagerulning af serviceniveau*
Nogle besparelser vil kunne findes ved at tilbagerulle nyligt besluttede tiltag såsom udvidet kørsel på lokalbanerne aften- og nat.

- *Nedsættelse af frekvens og betjeningsvindue*
Frekvensen kan nedsættes på banerne ligesom ved busserne, så man fx går fra halvtimesdrift til timesdrift. Der vil desuden kunne findes besparelser ved kun at have afgange i myldretid eller i dagtimerne.
- *Driftsforbedringer ved nedlæggelse af stationer.*
Ved nedlæggelse af mindre stationer og ændrede standsningsmønstre, vil der kunne opnås hurtigere rejsetid. Det vil kunne give besparelser på lokoførertimer og forventeligt flere passagerindtægter.

Yderligere effektiviseringer

Det kan desuden undersøges, om der kan findes yderligere effektiviseringer af de administrative fællesudgifter hos Movia og Lokaltog. Movia effektiviserer i dag allerede med 2 procent om året på administration og fælles udgifter.

Den videre proces

Movia har modtaget bestillingen på et besparelseskatalog. Udvalgets drøftelser vil sætte yderligere retning for udarbejdelsen hos Movia. Besparelseskataloget vil indeholde nærmere økonomiske konsekvensberegninger af de valgte tiltag, beregning af hvor mange passagerer der mistes i den kollektive trafik, samt konsekvensen for passagerer på nedlagte ruter, herunder ekstra rejsetid.

Den videre proces for arbejdet med besparelseskataloget forventes at være følgende:

Maj 2026

Udvalget vil på mødet den 8. maj 2026 få forelagt det første udkast til besparelseskatalog på linjeniveau til drøftelse. I maj afholdes der desuden dialogmøde med kommunerne.

Juni 2026

På udvalgsrådet d. 1. juni 2026 forelægges andet udkast til besparelseskataloget.

Økonomaftalen med staten forventes at falde på plads i juni 2026.

Vedtagelse af økonomisk delaftale for Regional udvikling forventes vedtaget af det forberedende regionsråd i juni.

August 2026

Udvalget skal på mødet d. 6. august 2026 afgive sine anbefalinger til den samlede budgetproces, herunder de konkrete besparelser, der skal indgå i trafikbestilling for 2027.

Der vil derefter blive afholdt møder om de konkrete besparelsesforslag med de berørte kommuner.

September 2026

Budgetaftalen for 2027 forventes vedtaget.

Oktober 2026

Det forberedende forretningsudvalg og det forberedende regionsråd behandler trafikbestillingen for 2027 hhv. den 6. oktober, og den 20. oktober 2026.

Tids- og procesplanen er *vedlagt*.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget drøftede sagen. Udvalget accepterer ikke præmissen om besparelser på kollektiv trafik, og kan på den baggrund ikke forpligte sig på præcise principper. Udvalget pålægger administrationen at fortsætte dialog med Movia med fokus på administrative besparelser og fællesudgifter i Movia.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

1. Alvorlige konsekvenser af nedskæringer i den regionale kollektive trafik i Østdanmark (003)
(DokID: 12777477 - EMN-2026-02620)
2. Tids og procesplan for besparelseskatalog (DokID: 12777345 - EMN-2026-02620)

Punkt 6: Orientering om Tids- og Procesplan for etablering af nyt institutionslandskab og ep

EMN-2026-00189

Bilag

Bilag 1. Revideret forslag til tids- og procesplan. Etablering af nyt institutionslandskab_

Bilag 2. Faktaark - pejlemærker i omlægning af uddannelses og institutionslandskab

Bilag 3. Forslag til tids- og procesplan. Etablering af nyt institutionslandskab

Bilag 4. Notat om tids- og procesplanen for etableringen af det nye institutionslandskab

Bilag 5 Oversigt over uddannelsesinstitutionerne i de 12 delområder

Bilag 6. Henvendelse fra KKR Sjælland og KKR Hovedstaden

6 (Åben) Orientering om Tids- og Procesplan for etablering af nyt institutionslandskab og epx

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-00189

Dok ID: 12708986

Resumé

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) offentliggjorde den 30. januar 2026 en overordnet plan for omlægningen af institutionslandskabet i forbindelse med etableringen af den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse (epx).

Det forberedende udvalg for regional udvikling bliver i sagen orienteret om opgaven og skal drøfte tids- og procesplanen, herunder udvalgets deltagelse i dialogmøder samt i det uddannelsespolitiske topmøde.

Indstilling

Administrationen indstiller, at;

1. Orienteringen om tids- og procesplanen tages til efterretning
2. Formandskabet deltager i 6 dialogmøder
3. Udvalget deltager i uddannelsespolitisk topmøde

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark.

Sagsfremstilling

I 2025 blev der indgået en politisk aftale om etablering af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse, som medfører en omstrukturering af ungdoms- og almen voksenuddannelser samt nye opgaver for regionerne. Børne- og undervisningsministeren har tildelt regionerne opgaven med at facilitere dialogen med institutionerne og bidrage til etableringen af et nyt institutionslandskab. Dialogprocessen forløber i 2026 og skal munde ud i, at regionsrådet for Region Østdanmark i starten af 2027 vedtager en samlet anbefaling af placering af de fremtidige udbud.

Opgaven ligger i forlængelse af regionernes eksisterende opgaver på uddannelsesområdet med at sikre en bred og attraktiv uddannelsesdækning samt at være høringspart på nye og ændrede udbud af gymnasiale- og erhvervsfaglige uddannelser. Regionerne skal i processen bruge det kendskab de har til institutioner og elevernes søgemønstre fra elevfordeling og kapacitetsfastsættelse på de gymnasiale uddannelser til at anbefale et nyt uddannelseslandskab, som både tager højde for, hvor eleverne gerne vil gå i skole og at der dannes institutioner med et elevgrundlag, som er både økonomisk, fagligt og socialt bæredygtigt.

Etableringen af det nye institutionslandskab skal ske parallelt i tre spor:

- placering af epx,
- placering af gymnasiale enkeltfag samt
- placering af almen voksenuddannelse (avu), forberedende voksenuddannelse (fvu) og ordblindeundervisning (obu).

Staten har fastsat en række pejlemærker på baggrund af den politiske aftale. Pejlemærkerne beskriver, hvordan uddannelses- og institutionslandskabet ønskes at se ud fra 2030.

Pejlemærkerne angiver rammerne for de hensyn, der skal tages ved omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet. Fx skal der i mindre byområder etableres en byskole, der kan udbyde flere uddannelser, mens der i større byer kan være flere institutioner. Det bliver kun i de største byer, hvor der kan være institutioner, der primært udbyder gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Pejlemærkerne er beskrevet i faktaarket, som er *vedlagt* som bilag 2.

Omlægningen berører knap 200 afdelinger på institutioner i Region Østdanmark, der udbyder gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser samt almen voksenuddannelse, forberedende voksenuddannelse og ordblindeundervisning. Omlægningen får betydelige konsekvenser for både institutioner og borgere, idet nogle institutioner skal etablere udbud af den nye epx-uddannelse, mens andre forventes at skulle lukke udbud eller afgive elever.

Nedenfor præsenteres udvalget for de udfordringer i placering af nye udbud, som særligt kan vise sig at gøre sig gældende for Region Østdanmark. Det vil blandt andet være dilemmaer som disse, der skal tages højde for, når regionsrådet for Region Østdanmark skal komme med deres anbefaling af et nyt uddannelseslandskab til ministeren.

Regionale udfordringer

Regionerne skal med afsæt i deres lokale og regionale kendskab bidrage til at sikre en bred, bæredygtig og varieret uddannelsesdækning, hvor det er muligt for alle unge at gennemføre en ungdomsuddannelse og voksne at deltage i almen voksenuddannelse i rimelig transportafstand fra deres bopæl. Den kommende Region Østdanmark vil imidlertid rumme en betydelig variation i elevgrundlag, institutionstyper og geografiske forhold. Dette vil give forskellige udfordringer på tværs af regionen, som skal håndteres.

For det kommende Region Østdanmark gælder for eksempel:

- Hovedstadsområdet: Uddannelsesinstitutionerne ligger tæt, og mange af de nuværende gymnasiale udbud er overansøgte. Placering af epx vil derfor skulle tage højde for, at der fortsat er kapacitet til de elever, som skal gå på stx, hhx og htx. Samtidigt er der omkring hovedstaden et særligt hensyn til den balancerede elevsammensætning.
- I større byer udenfor hovedstaden: Flere institutioner kan ligge tæt, og placeringen af epx kan skabe direkte konkurrence. Én placering kan styrke én skole, men svække naboskolens elevgrundlag så meget, at kun én bliver bæredygtig. Regionen må derfor afveje placeringen ud fra både bæredygtighed og risikoen for, at andre institutioner må nedlægges i deres nuværende form.

- Mindre byområder og områder med faldende ungdomsårgange: Der vil her skulle tages højde for, om der skal lægges vægt på uddannelsesdækning eller bæredygtighed. Små udbud vil ikke nødvendigvis både være økonomisk-, socialt eller fagligt bæredygtige.
- Voksenpædagogiske miljøer: I områder hvor udbud af gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser ikke fremover kan være på et voksenuddannelsescenter, er der et særligt hensyn til at sikre gode voksenpædagogiske uddannelsesmiljøer og en rimelig tilgængelighed.

Tids- og procesplan

Administrationen har udarbejdet forslag til en tids- og procesplan, der rækker frem til regionsrådets vedtagelse af anbefaling af placering af udbud. Det forberedende udvalg for regional udvikling har den 13. marts 2026 fået tilsendt det første forslag til tids- og procesplan samt et notat, som uddyber regionens rolle og de enkelte aktiviteter i tids- og procesplanen. Dette materiale indgik ligeledes af dagsordenen til det forberedende forretningsudvalgsmøde under meddelelser den 10. marts 2026. Begge dokumenter er *vedlagt* som bilag 3 og 4 til denne sag.

Aktiviteterne i tids- og procesplanen har til formål at sikre, at relevante parter inddrages i dialogprocessen, og at det politiske niveau løbende behandler spørgsmål relateret til omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet. Planen skal sikre transparens og inddragelse.

Forslag til tids- og procesplanen består overordnet af følgende faser:

- Første halvår 2026 - Inddragelse: Der gennemføres forskellige inddragelsesprocesser med en række aktører. Herunder dialoger i geografiske delområder på både politisk og administrativt niveau - samt ved bilaterale møder mellem regionen og institutionerne, hvor institutionerne bidrager med input.
- Andet halvår 2026 - Kondensering: På baggrund af dialogerne i første halvår udarbejdes scenarier for et nyt uddannelseslandskab, som drøftes politisk og med institutionerne.
- Først kvartal 2027 - Beslutning: Institutionerne afgiver deres sidste og endelige tilkendegivelse af, om de ønsker at udbyde epk, gymnasiale enkeltfag eller avu, fvu og obu i januar 2027. Regionsrådet for Region Østdanmark vedtager deres endelige anbefaling og fremsender denne til ministeren forventeligt i marts 2027.

•

Administrationen er gået i gang med de første lokale dialoger med lederforeninger samt den administrative dialog i 12 delområder, som dækker samtlige institutioner. Oversigt over delområder fremgår af bilag 5, som er *vedlagt*. På disse 12 dialogmøder kommer institutionerne med deres første indledende tilkendegivelser af, hvilke udbud de ønsker at have af udbud i et fremtidigt uddannelses- og institutionslandskab samt input til tids- og procesplanen. Tids- og procesplan har ligeledes været drøftet i de to Kommunekontaktråd. Disse drøftelser har resulteret i, at følgende indarbejdes i tids- og procesplanen:

Begge Kommunekontaktråd har efterspurgt øget inddragelse af kommunerne og fremsendt en henvendelse til udvalgets medlemmer, som er *vedlagt* som bilag 6. Det kan derfor med fordel præciseres;

- at der kan afholdes flere bilaterale møder mellem regionen og de kommuner, der vurderer dette hensigtsmæssigt.
- Yderligere anbefaler administrationen at kommunerne tænkes med ind i afholdelsen af det Uddannelsespolitiske Topmøde i efteråret 2026.
-

Se revideret forslag til tids- og procesplan, som er *vedlagt* som bilag 1.

Videre proces

Såfremt revideret forslag til tids- og procesplan tilsluttes, vil det næste skridt i processen fokusere på en nærmere drøftelse af regionale dilemmaer med afsæt i de ovenfornævnte udfordringer.

Det forberedende udvalg for regional udvikling vil blive inviteret til at deltage i 6 møder, hvor regionale dilemmaer for udbudsplacering drøftes sammen med institutionerne. De 6 delområder fremgår ligeledes af bilag 5.

Det forberedende regionsråd vil ligeledes behandle de regionale dilemmaer i august.

På baggrund af drøftelserne om regionale dilemmaer vil administrationen udarbejde et første forslag til udbudsplacering, som udvalget for regional udvikling kan drøfte med institutionerne i Region Østdanmark på et uddannelsespolitisk topmøde i efteråret 2026.

Regionsrådets endelige anbefaling af udbudsplacering i det fremtidige institutionslandskab sker forventelig i første kvartal 2027.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Sagen blev udskudt til mødet den 8. maj 2026.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

1. Bilag 1. Revideret forslag til tids- og procesplan. Etablering af nyt institutionslandskab_ (DokID: 12809780 - EMN-2026-00189)

2. Bilag 2. Faktaark - pejlemærker i omlægning af uddannelses og institutionslandskab (DokID: 12809781 - EMN-2026-00189)
3. Bilag 3. Forslag til tids- og procesplan. Etablering af nyt institutionslandskab (DokID: 12809782 - EMN-2026-00189)
4. Bilag 4. Notat om tids- og procesplanen for etableringen af det nye institutionslandskab (DokID: 12809783 - EMN-2026-00189)
5. Bilag 5 Oversigt over uddannelsesinstitutionerne i de 12 delområder (DokID: 12817731 - EMN-2026-00189)
6. Bilag 6. Henvendelse fra KKR Sjælland og KKR Hovedstaden (DokID: 12809785 - EMN-2026-00189)

Punkt 7: Proces for borgerinddragelse af unge og voksne – det gode institutionsmiljø

EMN-2026-00189

7 (Åben) Proces for borgerinddragelse af unge og voksne – det gode institutionsmiljø

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-00189

Dok ID: 12709010

Resumé

I februar 2025 blev der indgået en politisk aftale om at etablere et nyt uddannelses- og institutionslandskab. Regionerne skal hertil udarbejde anbefalinger til placering af udbud. Der er i den forbindelse afsat 0,5 mio. kr. til dialog- og inddragelsesprocesser.

Udvalget skal behandle den overordnede ramme for gennemførelse af borgerinddragelsen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at;

1. temaet for borgerinddragelsen er det gode institutionsmiljø
2. borgerinddragelsen gennemføres med bistand fra ekstern konsulent
3. udvalget deltager i borgerinddragelsen ved fire-seks hybride møder i perioden maj-september 2026

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet i Region Sjælland har i sin budgetaftale for 2026 afsat 4 mio. kr. til arbejdet med uddannelsesreformen. Heraf besluttede Udvalget for Regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og interregionalt samarbejde på sit møde den 21. oktober 2025 at prioritere 0,5 mio. kr. til inddragelse. Disse midler vil finansiere arbejdet med borgerinddragelse i den samlede geografi.

Borgerinddragelse om det gode institutionsmiljø

I forbindelse med omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet har regionerne fået til opgave at udarbejde anbefalinger til udbudsplaceringen af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser til Ministeren. EPX-sekretariatet har offentliggjort en materialepakke med en bred datamængde, der kan bringes i spil i processen.

Materialepakken afdækker imidlertid ikke et brugerperspektiv på, hvad der anses som attraktive ungdoms- og voksenmiljøer. Dette skal afdækkes forud for anbefalingen for udbudsplacering, da regionerne, ifølge de nationale pejlemærker, skal sikre at udbuddene af EPX placeres med fokus på attraktive ungdomsmiljøer, mens gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser bl.a. skal placeres under hensyntagen til stærke voksenpædagogiske læringsmiljøer.

Ungdoms- og voksenmiljøerne er desuden af særlig interesse, da den nye institutionsstruktur medfører nye former for institutionsmiljøer, der skal kunne fungere for såvel unge som voksne – i nogle tilfælde på hver sin institution mens det på andre lokationer vil være i fælles rammer.

Mange unge har behov for, at det er uddannelsesinstitutionen, der faciliterer de konkrete muligheder for fællesskaber. Derudover kan der være stor forskel på, hvad der er et attraktivt ungdomsmiljø for de unge inden for de forskellige uddannelses typer.

I nogle tilfælde vil de voksenpædagogiske læringsmiljøer skulle fungere side om side med ungdomsmiljøerne. I andre tilfælde skal forskellige målgrupper inden for det voksenpædagogiske område skulle være i de samme fysiske rammer, f.eks. AMU og de almene voksenuddannelser. På trods af at begge dele er voksenuddannelser, så er der stor forskel på målgrupperne og en dialog herom vil bidrage til at kvalificere placeringen ud fra et borgerperspektiv på det stærke voksenpædagogiske læringsmiljø.

Formålet med borgerinddragelsen er derfor at sikre, at de politiske beslutninger har inddraget borgersynet på det gode institutionsmiljø for de forskellige målgrupper i det samlede beslutningsgrundlag.

Borgerinddragelse i et digitalt, hybridt format

Et andet formål med borgerinddragelsen er at bygge videre på inddragelsesudvalgets arbejde. Inddragelsesudvalget blev nedsat af Regionsrådet i Region Sjælland med det formål at styrke inddragelse i regionens egen virksomhed, herunder styrke den direkte dialog mellem politikere og borgere i regionen. Borgerinddragelsen i denne sag vil bygge videre på dette mål.

Borgerinddragelsen i denne sag vil bygge ovenpå erfaringerne fra dialogprojektet ”Unge til uddannelse”, der havde gode erfaringer med inddragelse af unge i et digitalt, hybridt format. Det hybride mødeformat betyder her, at der er elever/kursister til stede på deres egne uddannelsesinstitutioner med en facilitator, de kender i forvejen. Der vil hertil være et fælles virtuelt plenumrum, hvor drøftelserne kan faciliteres.

Det digitale, hybride mødeformat er valgt, da det kommende Region Østdanmark får en stor og bred geografi. Ved at gennemføre inddragelsesprocessen i et digitalt, hybridt format får politikerne fortsat mulighed for at komme i direkte dialog med borgere, der dækker en større geografi og få indblik i eventuelle forskelle, der følger heraf.

Økonomisk ramme

Inden for den økonomisk afsatte ramme på 0,5 mio. kr. vil administrationen benytte sig af ekstern konsulent til teknisk bistand i planlægning og afvikling af selve borgerinddragelsen. Det gælder både kvalitetssikring af sammenhængen mellem det ønskede output (viden om målgruppernes definitioner på gode institutionsmiljøer) og faciliteringen af det hybride mødeformat.

Forslag til proces

Selve processen vil blive tilrettelagt i tæt samarbejde med ekstern konsulent for at kvalificere processen mest muligt. Derfor er processen endnu ikke planlagt i detaljer.

Det er imidlertid forventningen, at processen vil indbefatte fire-seks hybride møder á op til 2 timers varighed, hvor de målgrupper, der bliver berørt af omlægningen af et nyt institutionslandskab, vil være i direkte dialog med politikere.

Målgrupperne er:

- de unge med relevans for placering af EPX
- målgruppen for de gymnasiale enkeltfag (eksempelvis HF-elever over 18 år)
- de voksne kursister fra AVU, OBU og FVU. Her medtages også AMU-kursister, da Ministeriet lægger op til at AMU og FVU samtænkes

Resultatet fra borgerinddragelsen vil ligeledes inddrages i drøftelserne mellem politikere og uddannelsesinstitutionerne til uddannelsestopmødet. Endelig vil pointerne fra inddragelsesprocessen indgå i det samlede beslutningsgrundlag ultimo 2026 for placering af EPX, gymnasiale enkeltfag og voksenuddannelser.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Sagen blev udskudt til mødet den 8. maj 2026.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

.

Punkt 8: Orientering vedrørende budgetproces ift. budgetaftale 2027

EMN-2026-03145

Bilag

Skabelon til kvalificering af budgetinitiativer_budget 2027

8 (Åben) Orientering vedrørende budgetproces ift. budgetaftale 2027

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03145

Dok ID: 12775432

Resumé

Det forberedende forretningsudvalg har den 27. januar 2026 godkendt, at det forberedende udvalg for regional udvikling kan indstille fem forslag til budgetinitiativer til de samlet budgetforhandlinger af budgetaftalen for 2027-2030 inden for udvalgets ressort. Til udvalgs mødet den 8. maj skal udvalget fremsende forslag til budgetinitiativer. Af de indkommende forslag skal der prioriteres ti forslag til administrativ kvalificering, og af de ti kvalificerede forslag prioriteres fem forslag som oversendes til budgetforhandlingerne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orientering om proces for prioritering af forslag til budgetinitiativer af det Forberedende udvalg for regional udvikling til forhandlingerne af budgetaftalen for 2027 tages til efterretning.

Sagen afgøres af det Forberedende udvalg for regional udvikling Region Østdanmark.

Sagsfremstilling

Det forberedende forretningsudvalg godkendte den 27. januar 2026, at det forberedende udvalg for regional udvikling kan indstille op til fem prioriterede forslag til budgetinitiativer, som videresendes til budgetforhandlingerne. Initiativer, der medfører besparelser, indgår ikke i de fem og kan derfor fremsendes udover disse.

At et initiativ prioriteres af det forberedende forretningsudvalg, indebærer ikke, at det automatisk bliver vedtaget i det kommende budget. Det betyder, at initiativerne indgår, som kvalificeret grundlag for de efterfølgende politiske forhandlinger.

Det forberedende regionsråd blev den 21. april 2026 i sag om procesplan for tilpasning af økonomien for regional udvikling informeret om, at den regionale udviklingsøkonomi grundet sundhedsreformen og en forskydning i bloktilskuddet til Region Østdanmark, står over for en rammereduktion, som på nuværende tidspunkt forventes at kunne blive på sammenlagt 148 mio. kr. i 2027.

Grundet den mulige størrelse på besparelserne for den regionale udviklingsøkonomi i 2027, gør administrationen opmærksom på, at hvis der indstilles forslag til budgetinitiativer, som er udgiftsdrivende, skal midlerne findes via en omprioritering i budgettet for 2027.

Det anbefales, at udgiftsdrivende forslag kun er ét-årige og ikke varige. Herudover kan det være relevant at stille forslag til budgetinitiativer, som er udgiftsneutrale.

Region Hovedstaden har i forbindelse med tidligere budgetaftaler afsat midler til et program for bæredygtigt byggeri, som arbejder for bedre anvendelse af råstoffer og bidrage til øget tilgængelighed til genanvendte byggematerialer og råstoffer. Administrationen gør opmærksom på, at bevillingen til indsatsen for bæredygtigt byggeri udløber ved udgangen af 2026.

Forslag til budgetinitiativer skal skrives ind i skabelonen, som findes i bilag 1. *Vedhæftet.*

Der er frist for at sende forslag til budgetinitiativer den 1. maj 2026 kl.12.00. Forslagene bedes fremsendt til udvalgssekretær Josephine Sandal, josephine.sandal@regionh.dk

Udvalgets budgetdrøftelser og processen herfor

De indkomne forslag til budgetinitiativer behandles først på udvalgs mødet den 8. maj. Her drøfter udvalget alle forslagene og udvælger ti, som administrationen skal arbejde videre med og kvalificere, herunder beskrive mulige løsninger, implementeringsveje og økonomi. På udvalgs mødet den 1. juni træffer udvalget herefter beslutning om, hvilke fem af forslagene der sendes videre til de samlede budgetforhandlinger i september.

Administrationen anbefalede desuden til det forberedende regionsråd i sagen om økonomien for regional udvikling den 21. april 2026, at udvalget forud for budgetforhandlingerne skal komme med forslag til, hvordan besparelser på op til 148 mio. kr. kan fordeles mellem fagområderne kollektiv trafik, jordoprensning, uddannelse, interregionalt samarbejde, administration mv.

Det vil først være efter indgåelsen af økonomiaftalen for 2027 med regeringen, at det endelige besparelsesbehov for 2027 kendes. Herudover vil det besparelsesbehovet også kunne påvirkes af en eventuelt revideret model for fordelingen af bloktilskuddet mellem regionerne, og Movias budgetforslag for 2027, som forventes fremlagt i juni 2026.

Tidsplan for budgetprocessen

Nedenstående er tidsplanen for budgetprocessen. Den skal dog ses med forbehold for, at det forberedende regionsråd godkender procesplanen for tilpasning af den regionale udviklingsøkonomi den 21. april 2026.

Herudover er tidsplanen forbundet med forbehold, idet indgåelsen af økonomiaftalen for 2027 kan blive forsinket som følge af den nye regeringsdannelse. Det kan betyde, at aftalen først ligger klar efter sommerferien, hvilket i så fald vil kunne påvirke det videre forløb og tidsmæssige placering af forhandlingerne om delaftalen.

- 8. maj: Møde i det forberedende udvalg for regional udvikling – Gennemgang af Movias sparekatalog, herunder drøftelse af principper for besparelser samt drøftelse af Region Østdanmarks medlemskaber og kontingenter inden for det interregionale område. Herudover vil udvalget tage 1. budgetdrøftelse: Udvalget vælger ti ud af de indkommende forslag til budgetinitiativer til kvalificering af administrationen.
- Medio maj: Kommunedialogmøde med udvalgsformandskabet for det forberedende udvalg som vært om principper, besparelsesramme og sparekatalog for den kollektive trafik.
- Juni (forventeligt): Økonomiaftale 2027 – Endeligt besparelsesbehov kendes, og der vil ske en forhandling om fordelingen af besparelser på fagområderne.
- 1. juni: Møde i det forberedende udvalg for regional udvikling – Opsamling på kommunedialogmødet, gennemgang af jordforureningsområdet og drøftelse af besparelse. Herudover vil udvalget tage 2. budgetdrøftelse: Udvalget vælger fem ud af de ti kvalificerede forslag til budgetinitiativer, som går videre til de samlet budgetforhandlinger.
- 6. august: Møde i det forberedende udvalg for regional udvikling – 2. drøftelse af sparekataloget og anbefaling fra udvalget ind i de samlet budgetforhandlinger på besparelser på fagområderne.
- September: Budgetforhandlinger – indgåelse af budgetaftale, herunder konkrete besparelser
- 31. oktober: Det forberedende regionsråd afgiver trafikbestilling.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

1. Skabelon til kvalificering af budgetinitiativer_budget 2027 (DokID: 12806987 - EMN-2026-03145)

Punkt 9: Aktuelle sager

EMN-2026-03111

9 (Åben) Aktuelle sager

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03111

Dok ID: 12770803

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets arbejdsområde.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Der blev på starten af mødet orienteret om dagens togulykke på Gribskovbanen mellem Hillerød og Kagerup.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

.

Punkt 10: Næste møde

EMN-2026-03111

10 (Åben) Næste møde

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03111

Dok ID: 12770806

Resumé

Næste møde i udvalget foreslås afviklet den 8. maj 2026.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Næste møde i udvalget afholdes den 8. maj 2026.

Fraværende

Julie Jacobsen

(O)

Bilag

.

Punkt 11: Godkendelse af deltagelse ved møde i Forberedende udvalg for Regional udvikling 23. april 2026

EMN-2026-03111

11 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Forberedende udvalg for Regional udvikling 23. april 2026

Forberedende udvalg for Regional udvikling 2026

Sags ID: EMN-2026-03111

Dok ID: 12770812

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Julie Jacobsen

(0)

Bilag

.

